

J A K O V K O P I L O V I Ć

TISUĆU I JEDNA NOĆ

zkv.h.org.rs

KNJIŽNICA SUBOTIČKE MATICE

K O P I L O V I Ć
TISUĆU I JEDNA NOĆ

TISAK „GLOBUS“ TISKARE I KNJIGOVEZNICE U SUBOTICI

46 — 224

J A K O V K O P I L O V I Ć

TISUĆU I JEDNA NOĆ

PJESME

SUBOTICA 1946

REDOVNO IZDANJE SUBOTIČKE MATICE

zkh.org.rs

I DIO

zkv.h.org.rs

TISUĆU I JEDNA NOĆ

zkv.h.org.rs

ZVIJEZDE...

Nebo, modri veo preko lica zemlje nasmijane,
veo, kroz koji proviruju zlatne zvijezde, ko oči.
O oči zlatne, što žudnjom krasite moje dane...
oči začarane,
oči nasmijane!

U vama gori tisuću kandila, tisuću mojih nada.
Vaš sjaj je mekana svila preko vesela lica...
I ja ništa ne vidim... samo bljesak zlatnih bubica,
bljesak tisuću kandila...
tisuću mojih n a d a.

PONOĆNO TKANJE

Dvije zlatne čaše natočene noćima jesenskim
oka su Vaša dva.

U mislima samo je sa mnom, ko čežnje dvije daleke,
nezaboravljena mladost eva.

U susret dolaze slutnje... za nama ostaje jesen,
ružama dolazi smrt...

Zjene nestaju u magli, daleko odlaze misli,
život je sebičan i škrt.

Još danas, još sutra samo, srkat ću opojno piće
u noći dok mjesec sja.

Polako plete pauk ponoćne nevolje nase...

U paučini nestajem ja.

SUMRAK

Veče se spušta ko pauk
i plete prohladne mreže,
tišinu prolama jauk,
koracam sve teže i teže.

Put je sve duži i duži...
a noć je od svakud nagla.
Vidik je sve manji i uži,
a oči pokrila magla.

Niotkud zvona ni glasa.
Tek žuto lišće još pada,
kao da nema mu spasa,
maglenoj noći se jada.

O, lišće žuto na stazi,
ti si sreće, ko i ja:
prljava noga nas gazi,
al naše se stablo ne svija.

BRIGA...

Briga...

Otsjela je u mojim zjenama ko magle u noćima jesenskim.
Nevolje urezuju brazde u čelo, u njivu natopljenu znojem,
gdje tako često prelaze oblaci, sad crni, sad sivi, sad bijeli;
a usjev, zrnje srea, živi od tih oblaka u čežnji za suncem.

Briga...

Prve pahuljice na sivoj smrznutoj zemlji, kose zapuštenih vrba.
Polupani prozori sreće, kroz koje prolazi suton, sanje
prosjedih vlasit.

Negdje, ostavljeno nadanje i nježno čekanje čežnje
daleke-daleke čežnje...

... briga ...

TIŠINA

Tišina. U miru počivaju ljudi.
Polako, polako zlatna ladja brodi.
Sitne zlatne ribe vide se u vodi;
nebo je večeras pučina bez prudi.

S tamburom u ruci svirač širi grudi,
od zelene trave tanke su joj žice;
vjetar tiho svira u te tamburice,
svu noć pjesma lijeće i cvijetove budi.

Negdje u daljini jauk razbi tamu,
krhotine bola još jezivo zvone.
I cvijetovi plaču, svu noć suze rone,
prate svoju sjenu napuštenu, samu.

Tišina. U miru počivaju ljudi.
Polako, polako zlatna ladja tone.
Već jutarnja zvona na zornicu zvone.
Zvone . . . zvone zvona, zvon napaja grudi.

PRED OLUJU

Tišina ...
ni šušnja nema.
Žalosno lišće na granama sniva.
Rosna počiva trava.
Rumena ruža skupila late
i spava.

Sjene ...
pokrile aleje puste.
Mekanu svilu sjetnih trepavica
mjesec je osuo zlatom.
Gustim stazama odlaze sjene
u zagrljaju s ponoćnim
satom.

Tišina ...
oblaku je sapela krila.
I sad na obroncima neba
oluja skamenjena stoji.
Čeka tišina da mine.
I tada
ona će iznenada
sa zlatnim strijelama u luku
zagrmit
i sletit na zemlju
sa visine.

U SUTON

Na ranjena srca spušta se suton...
U srebrnoj barci na pučini plavoj
putuje dan.
Polako, polako nadolaze sjene.
A umorne zjene, ko cvijet neuzbran,
rasiplju tugu.
Tišina...
snivaju nemirna srca.
Sad svaki je čovjek brat.
Ja dobro znadem: u jutarnji sat,
za koru kruha
i za inat
mnogi je patnik
postao tat.

PRED PROSJAKOM

Sve, što čovjek danas može drugom dati,
sa drhtavom rukom u ruku mu preda;
od nekoga sve to mora otimati,
jer svojega nema. Čovjek nikad ne da.

Patniče, ne pridji, ja sam kao i ti.
Prosjače, ne pružaj ruku, kad me vidiš.
Uličarko draga, nikad nismo siti.
Otimaču, zar se svojeg posla stidiš?...

Što od mene traže, starče, tvoje zjene?
Milostinju u mom srcu mole sveci;
al sve su već crkve davno porušene.
Idi, starče, Bogu, i sve to Mu reci.

VEČE

Kroz ravni posute lišćem zgureni vjetar se šeće
i mrmlja...

mrmlja nerazumljive riječi.

Usput je posjetio zvonik;

sad zvona sutonska zvone.

Vjetar je zvonar ravnica.

Rastužilo se sunce...

Ko bolestan mladić sunce je zapadu pošlo

i nestaje sa zrenika.

U iskrpanom ruhu došla je snuždena suton;

obilazi krovove stare. U gustoj neprozirnoj mreži sanjive
daljine nosi.

A noć dolazi za njom... Ponoć je djevica u svili sa zlatnim
zvijezdama u kosi.

Negdje je zasjalo oko...

To nečija ruka svijeću pali u čiraku na prozoru niske kuće.

Gori srebrna svijeća...

Gori ko nada u oku.

Dok plamen obliva lice

djevojčice

uplakane.

KOME...?

Kome ću reći, da me srce boli?
Kome u svijetu teških bolesnika?
Kome da rekнем, da se za me moli,
okružen od samih bezbožnika?

Kome da pružim prijateljski ruku? ...
Nikome neću reći, što me boli.
Sa krvavim srcem u svetačkoni muku
vratit ću se zemlji. Zemlja zna da voli.

KAD UMIRE DAN

Još suton rasiplje sanje na zlatno tkanje sunca.
Zapada usnule niti oplakuje suza jesenska.
Sa grana, sa golih prsiju opada lišće, zlatne zasluže ne
kolajne.
Borci liježu u grob...
I nakon borbe
dugotrajne —
krvavi valovi neba zapljuskuju zemlju sumornu.
I ponori sutona srću
zažarenu krv sa rana
umrlog dana.

NAŠIM VOĐAMA

U spomen na 25-godišnjicu uzdizanja hrvatske zastave
na toranj vijećnice u Subotici

Godinama Vi ste nad ravnicom bdili
ko križ Svetog Roke iznad Subotice,
biser prosvjetljenja ponosne Danice
u borbama puk ste predvodili mili.

I lancima kad su vezali Vam ruke,
sramotno Vas uskim sokacima vukli,
u beskrajnoj mržnji kundacima tukli,
skrušeno ste svoje podnosili muke.

Prognanici mnogi za riječ materinsku
iz svog zavičaja morali su poći.
Bačko! Majko, čekaj. Oni će Ti doći.
Sveti dan slobode noć će satrt zimsku.

Osvanut će zora... Sa istoka sunce
razasut će zrake na rukave dana,
a daleka plavet još nedočekana
s vijencem stare slave kitit će vrhunce.

Al danas, kad lišće opalo je žuto,
i jesenski vjetar kroz ravnice puše,
na krilima svojim nosi svijetle duše
i plač tužne majke, što je svu noć luto,

dok zvijer s golih stabla sočnu koru glodje,
ognjišta se gase. Tama pokrov baca.
S naših dragih njiva nestaje otaca
i muk vlada... Pomoć... Krik... Ustajte vodje!!

OČI...

Koga tražite, o oči, u beskrajnim, noćnim lutanjima,
u noćima bez sna?!...

Koga tražite?...

na nebu, mrtvom ognjištu,
gdje samo pepeo sivi
još živi,

a žeravice, zvijezde sjajne, ugasile se davno.

Oči!...

Koga tražite u noćima,
kad vrbe predaju se vjetru,
i vjetar im miluje kose?

Prazno...

Jezivo ništa još živi.

Tupo odzvanja sat.

U plaštu od trave dolazi po ljude
krezuba samrt
ko tat.

Hihot: „... Hi-hi-ho-hoo!!...“

ruga se nama;

odnosi iz srca, iz prazne škrinje,
posljednji jecaj:

„Aahhh...!“

i život.

SUBOTICA

Ona je ko suza još neisplakana
niz obraze blijede što će da se slije,
ona je ko suton na umoru dana,
istužit se hoće, da se tužit smije.

Sirotica jadna, sad je tudjin gazi,
alejama pustim ljiljan cvijeće vene;
u sumraku hladnom ko sjena na stazi
s njom umire danas sretni dio mene.

POVRATAK U ZORU

Dane moje noć beskrajna vodi,
svijetlo mi je tama obavila,
sjajno sunce, ko ptica bez krila,
polagano svom zapadu hodi.

Moja mladost žedna sunca ište,
radost moja s tugom stopila se,
a u zori zvijezde, što se gase,
tugom svojom moje grudi tište.

Teška glava, hod beskrajno tromi,
i umorne ruke, svele građe.
Tko pod žrvnjem mrvlji moje dane,
i kroz noći mladost moju lomi?!

SMRT STAROG TAMBURAŠA

Iz daljine sve u magli
suznom oku slike lete,
a na zidu obješene
tamburice pune sjete.

Starac sjedi sam ko sutom:
drhtaj srea, trepet žica,
pjesma s ori, vino toči,
opet dvori birtašica.

I drhtava slaba ruka
dotakla je tanke žice,
vratile se uspomene
na starčevo suho lice.

„Oj živote, moj živote,
težak si mi. A te muke
trpim, jer si tamburice
istrgo iz moje ruke.

Kolike su vruće suze
izmamile ove žice...!?
Kolike su mirne noći
za vas dane, tamburice?!“

Dršću ruke, gole grane,
žuto lišće već opalo,
proljeća ih sunce sjeća,
sunce, što je nestajalo.

Još jedanput vrelo srce
uzburkalo slabe grudi,
sjaju oči, žeravice,
s kasnom pjesmom ko labudi.

I posljednje spustile se
niz obraze vruće suze...
Umukla je pjesma znana.
Tamburaša smrt uze.

J E S E N

Sjeta se upija u zjene.
Daleko nestaje dan.
Kuće, zaraćane žene,
omamljuje suton znan.

Mjeseća lice se ledi...
Nastavlja svoj vječni put.
Jesen na granama sjedi,
u ruci joj listak žut.

Greben nasladjuje oči,
kad jesen otkrije grud.
Kosa joj mirise toći,
i zrak je pomaman, lud.

Zrije groždje... i puca,
koru nagriza crv;
na zatvorene grudi kuce
srce i vrela krv.

SKRETNIČAR

I.

Noć rasplela kose... Grad uvi svježina.
Još opojni miris bagrema se skriva.
Vlak ko crna zmija stiže iz daljina,
dok predgradje grada već spokojno sniva.

Dva oka, ko dvije žeravice žive,
love sada tamu, što bježi uz prugu;
već je sasvim blizu i kose joj sive
stenju, šušte, šume i dozivlju tugu.

Iz napetih grudi rikne stara sprava,
zvižduk žarkog grla probudi tišinu;
skretnica još uvijek stoji ko da spava
i gleda pred sobom u praznu daljinu.

A skretničar stari čeka znak signala,
drhtava mu ruka na skretnici stoji;
sitna mu se sjena u noć umotala,
da je vidi netko, kao da se boji.

Kroz zgrčene prste ulje u krv bježi
sa skretnicom sad je jedna sprava živa,
njegovo je srce ko žižak, što leži
u zelenoj lampi, i tamnije biva.

Oči su mu dvije već usahle zvijezde,
zvižduk svakog vlaka pali ove zjene.
I njegove misli u daljinu jezde.
Šapće: „... još ga vidim, 'di ostavlja mene ..“

II.

To je bilo davno... Noć ko ova sada,
sav slomljen od tuge stajao je tako,
gledajući zvijezdu kako u noć pada,
sa skretnicom svojom nesretan je plako.

Vlak ko crna avet sa dva strašna oka
u galopu divljem jurio je k njemu,
gutala ga tama zlokobna, duboka.
On znao je, sada došo kraj je svemu.

U jednom kupeu na prozoru stoji
smisao života, sin, njegova nada,
i posljednje kuće rodnog grada broji,
a kroz suzne zjene plače duša mlada.

Žilava se ruka za skretnicu primi,
dok željezni kolos sve dolazi bliže,
s obje strane pruge puši se i dimi,
napregnuta ruka sad skretnicu diže.

Ah, da mu je sada dva-tri časa samo
zaustaviti ovog strašnog diva,
u otvoren prozor poletjeti tamo,
gdje snuždena stoji sva ljubav mu živa.

Čini mu se, da je uz roptanje stroja
čuo zadnji pozdrav sina izgnanika.
„Nek te čuva, sinko, vična ljubav moja“.
vikao je za njim... Vlak nesta s vidika.

A zlokobne dvije zmijurine crne
još su dugo, dugo noć parale sjajem;
skretničar se u svoj šinjel zaogrne
i podje polako prugom s uzdisajem.

Do jutra je tako išo gore dolje
orošenih zjena ko jutarnja trava.
Sa vjerom u Boga, da će biti bolje
pošao je kući, s njim je išla strava.

ŽIVOT I MOJA SJENA

Moja sjena:

Od tebe nisam tražio mnogo —
tek toliko, da proživim
skromno,
osamljen
na rodjenoj grudi.
Nikada nisam želio blago tvoje
kriveno u utrobi ti zažarenoj,
i nikada nisam vjerovao u vječnost
tvojih zalaza sunca
i radjanja srebrne zore.
Ispijao sam vrutak svoje mladosti
tiho,
nečujno,
ne tužeći se na odbačene ostatke
i mrvice s bogatih stolova.
Bio sam sretan, što ne znam za bolje,
što se moj vidik prostirao
od kraja do kraja
svete mi zemlje
zavičaja.
A danas daleko od te zemlje,
koja mi nije mogla više dati,
jer ja sam malo želio,
shvaćam svoj promašeni život,
skromna srkanja sa dna
čaše pozlaćene,
iz koje su besramni gavani,
željni vrele krvi ko hijene,
rujno vino pili
do ludila.
A ja...?
Ja sam ležao do njihovih nogu
i strpljivo čekao, da se oni maknu
od stolova ljudske pohote.
Tada sam žurno pristupao gozbi
ostataka mesa i krvi.
I sada, kad stanem pred zrelo istine:

Oči su mi prazne šupljine sutona.
Lice mi je sveo ko lišće jesensko
i magle nedogledne u dolinama.
Srce mi je ugarak ugašenih požara,
koji su tinjali u grudima.

Život:

I nisi zaslužio više,
jer nisi tražio.
Sad gledaš, sad znadeš cijeniti
sve...
sve, što je prošlo.
A samo zato,
jer nikada, nikada se ne će vratiti.
Ti, mali grešniče...
Ne!
Nesretni propali čovječe!
Što nisi nikada stupio pred sebe
i zakleo se:
Hoću!!?...
Hoću živjeti raskošno
u ruhu bogate gospode,
ili skromno
u ruhu svetačkom
Isusovih sljedbenika?
I tako uvijek nastupao si u svemu,
za sve, a protiv svega.
Želio si, kad nisi htio,
a nisi znao želiti.
Pio si kad nisi bio žedan,
jer piće se točilo;
a u žedji nisi imao snage
da dodješ do izvora saznanja
istine i spasa.
Ko pseto nedostojno, da živi s ljudima,
lijeno si vukao se po sjenama
i dahćući čekao kišu.
Zacijelo bi negdje uginuo,
da nije se smilovalo nebo
i zaplakalo nad tobom.

Dobro . . .
Hoćeš li bar sada
prikupiti snage u sebi
i reći: ja hoću umrijeti?
Znam.
Ti ne ćeš imati volje za smrt.
Ti ćeš, kako si životario
na sate,
na rate i umirati . . .
polako, iz dana u dan.
I doći će jedan slučaj nesretan,
da skрати tvoje kukavno umiranje
istinskom smrću.

DNEVNIK NEPOZNATOG

I.

Pjesma stvarnosti

Uvija me hladna zimska noć.
Pod nogama stenje smrznuta zemlja.
Nada mnom zgrčeno nebo od boli.
Zima je ...
Škripe pokidani djonovi ...
Večera mi proganja njuh.
U džepu šapuću „bonovi“
za obuću i za kruh.
Ja živim ko napuklo zvono,
kome su ljudi prezreli zvon.
Na jecaj srca ja nemam pravo
za ljudski život,
ja nemam
„b o n“.

II.

Glad u menzi

Puna je menza, gle, stvari!
Za „nadjude“ stvari smo danas.
U kutu se oko još žari.
Zjena je svjetionik za nas.
I misli plove po valu
pogleda.
I kada prebrode sasu,
vrate se ko komad leda,
što srcu nikada ne da
da vrije;
već ono kroz prozor sivi,
oko što suzi,
polako vene
i mrije.

„... Miriše prostirač srama,
pod kojim se stolovi kriju,
ćelave glave bez prama
za sretnu samrt nam piju.“

„Negdje i zvona zvone...
i duše u raj se penju.
I ljudi prognani stenju,
i žene suze još rone.“

Podne je...
ponoć u duši.
U grlu šapat se suši.
Šutnja...
Donose juhu...
Žalosno odzvanjaju žlice.
Od gladi zgrčeno lice
ogleda se u sivoj juhi.
Napolju jesen žuri.
O napukli prozor lupka
kesten suhi.

III.

Jutro u gradu

Na pukotine snova proviruju stvari.
To drhtaji srca razbijaju grudi
i kroz sive stijene javljaju se ljudi.
Kletva kao kamen lomi se o strane...
Negdje u daljini, prije prvog pijetla,
u riznici svojoj zlatar srebro kuje:
lije zlatni kalup za srebrne dane...
Evo, evo svijetla!
Usijana ploha istoka se žari,
kroz prozore mutne, zjene pune suza...
Od pakosti i zlobe
sni se naši drobe
i srce krvvari.

IV.

Posljednje pismo

Soba je hladna.

Promrzli prsti mi drhéu.

Iz ruke mi ispada pisaljka.

Sejo!

Šta radi moja njihaljka,

u kojoj sam rado se njihao,

i sa zatvorenim zjenama

srebrno vino sam srkao

iz zlaćane čašice srpnja?

O sunce! ,

O tanke žice

zaboravljene tamburice!

Večeri!

O plavo djevojče

sa zlatnim srpom u kosi,

dok lahor lagano šeće

i ljubi sićušno cvijeće,

glas srca k sreću nosi

iz daleka,

na daleko.

Seko!

TISUĆU I JEDNA NOĆ

I.

Zastrti prozori... Šipke u noć zure,
a iza njih soba, uska, s puno ljudi.
Mrgodni su — sivi, prsti im se žure,
sve teže i teže šire im se grudi.

Davno je prošlo dvanaest. Ponoć gdje je?...
U svibanjske noći zvijezde tako sjaju,
a kod nas u sobi tako tužno sve je,
odaju se srea tek po uzdisaju.

Znoj obliva lica... Zrak sve teži biva.
Svežnjevi se slažu... Otrov grudi traži.
Zamagljena zjena slatki ležaj sniva,
a umornu ruku samo nada snaži.

Pomućene misli s dimom od cigara,
zalogaji kruha s prahom od papira,
i olovna sablast ko samrtna šara
uvlači se u nas i pluća nam dira.

Jedan prazan pogled spusti se na uru.
„Kuda ide vrijeme?... Taj sat opet žuri“...
Tišina... U kutu k'o brodić pred buru
gledam znojno čelo, k'o nebo se tmuri.

Sa usana blijedih još se kletva čuje:
„Puca špaga s njom se tako vezat neda!“...
S druge strane opet netko sočno psuje:
„Novine su tanke“... teško oko gleda.

Pet, deset, petnaest, sa usana leti,
kod pedeset stane, pa iznova tako.
I zrno po zrno k'o ružarij sveti
u tom mračnom kutu brojio je svako.

Kroz rešetke naše i zastore sive
već probija zora. Iz susjedne kuće
pijetao se javlja i pozdravlja dive,
što su svu noć radom čekali svanuće.

Odlaze... polako, sve jedan za drugim:
radnici umorni, k'o da ponoć nose
na leđjima svojim i rukama dugim
sunca, zraka, kruha, zemlju, nebo prose.

II.

I kad opet budem sam, k'o prošlog dana,
i kad svoje knjige zaključim, ja sjedim.
Zamislim se... sumnja samo ljudstvu znana
u lice se moje uvlači, i blijedim.

O, pred mnogo, mnogo godina sam tako
u očinskoj kući u svom zavičaju
dočeka'o zoru. List majski je **plako**,
po kući je bilo već po običaju.

Nikom nisam reko, da sam ove noći
ke vizija, plave ljubio daljine,
nitko nije znao, da sam u samoći
sitne zlatne zvijezde skidao s visine.

Ah te divne noći! Jorgovan bez daha
pred prozorom mojim, ukočen od zore.
Cvijetovi su sa mnom pili zlatnog praha
mjeseca krčmara iz pehara od kcre.

K'o biser, što samo majska zora toči,
slatka želja moje protkala je grudi,
i srebrna suza dotakla je oči.
A tamo daleko... zvali su me trudi.

Nauka k'o krana niz godina tkana
od životnih niti djeteta i roba,
u amanet moga djetinstva je dana
i ona me prati kroz život do groba.

III.

I tako dok moje zjene noć upija,
ja prebirem drage bisere sjećanja,
kao u molitvi zrnje ružarija,
odvojen od svijeta, nauke i zvanja.

I kod zadnjeg zrnja do križa trpljenja,
kad drhtava ruka već nemoćno klone,
osjećam u srcu kako sve se mijenja.
Sa susjedne crkve čujem zvona zvone.

Bol, umor i strava pritišću mi grudi.
Pogrbljeno idem kući, san svoj nosim.
Začudjeno neki gledaju me ljudi,
kako trudnom rukom zrak jutarnji kosim.

I sunce polako k'o ranjeni borac
s rukama krvavim diže se do hata.
Dan, pobjednik noći, sveti čudotvorac
umio je suncu ruke do lakata.

San prevari zjene sinovima mraka...
Na bijeleu u srebru sa strijelom u luku
dan dolazi opet poput čarobnjaka,
da razbije tamu na zjenama puku.

I JEDAN DAN

zkv.h.org.rs

PROLJEĆE

Zora je svanula... Za brijegom sunce se javilo mlado.
Ponoć je rosila cvijeće suzama sanjivih zjena.

Na rastanku
bijelome danku
ponoć je poljubac dala.

Sad dan se proljetni smiješi zanesen od uspomena,
pozdravlja veselim licem u polju srebrno stado.

Pjevaju vesele ptice. Pastir se frulice laća. Ljubičice...
Mladošću odiše zemlja i miljem napaja grudi.

Ko lani
svibanjski dani
u lijepi nam dolaze kraj.

Sunce, veselo dijete, kose sapliće u granje i gnjev mu obliva
lice.

Bose srebrne noge na zemlju silaze sada... Sunce cvijetove
budi.

Pčelica zuji... lijeće, ljubi proljetno cvijeće;
pomamno titra u zraku biser srebrne zore.

Topi se plavilo
milo:

niske rubina, što su
utkane u kosu
djevojke mlade.

O sunce... sunce jarko!... vjesnik ljubavi skore.
I srce zemlje i ljudi postaje sve veće i veće.

DUŽIJANCA - BLAGDAN ZRELOG ŽITA

I

Risari u zori

Srebrni konjanik, što obilazi bogate ravni,
na jastucima tame još sniva iza dalekih salaša.
U dvoredu sa pjesmom u srcu krenula je družina naša;
kose se dižu nad glave, blistavi oreol slavni.

Vesele risaruše mlade, ruže naših ravnic:
U začaranim očima se jutros zvjezdana ponoć ogledava;
srce skriveno u leveš na jastucima grudiju spava,
a rumena zora se budi sa bijelog neljubljenog lica.

Sunce se javlja... Rosa oplakuje zoru.
Risari čupaju žito sa žilama i pletu uža;
mlada s kukom u ruci slijedi radinog muža,
a dan, pospani momak, proteže se na plavom prozoru.

Razmahale se kose... od snage mišićje se pjeni.
Zlatni snopovi se slažu s kukama i žilavim rukama.
Na njivi krstine niču, nagrada znoju i mukama,
a pjesma pozdravlja njive... Ševa se javlja u sjeni.

II.

Sunce je pripeklo

Sunce je pripeklo ...

žeže,

žeže.

I svakim korakom je teže
risarima kositi,
risarušama snositi
povaljeno žito,
pokošeno žito.

Peče ... znoj se lije ...

lije,

lije.

Suha ga zemlja pije.
Odavno oni su znani:
Od lani, od preklani,
iz doba bogate sjetve
iz doba bogate žetve.

Sijeva srebrna kosa ...

kosi,

kosa.

Strnjiku gazi bosa
curica kao cvijet.
Njezin je cio svijet ...
Sunce joj u kosi
dok snopove snosi.

III.

Podne

Ispucala zemlja suha...
A u zraku
igra jara
pa ga šara.
Sunce ognjen obruč steže...
Žeže,
žeže.
Iz visine mlaz vreline
svalio se na krstine.
A pod svakim krstom žita
leže prsa razotkrita.
I od nekud vjetar dodje,
zastane pred svakim krstom
stoji, gleda, pa se čudi,
momcima pokaže prstom:
Ovdje!...
Ovdje,
cvatu ruže, bijele ruže,
bijele grudi.
A onamo? ...
A onamo leže ljudi
mutna oka uprašena
što daljinu žarku gleda.
Puko vidik...
Razlilo se zlato suho.
Stenje njiva pokošena.

IV.

Pjesma o kosi

Koso moja, al si laka
danas posli podne,
nije kosa nije svaka
za žitnice plodne.

U zamahu posrebrana
na suncu se sjajiš,
a u žito uronjena
malo se pritajiš.

Kad rukovet zlatnog žita
na zemlju povališ,
opet bljesneš ponosita
oštricom se hvališ.

A ja uzmem gladaicu
sav ponosan na te,
pa te mazim ko sestricu
i odbrajam sate.

V.

Na njivi

Razlilo se sunce...
Sa visine
vruće srebro se toči...
Jara se igra u zraku,
plamene mreže od žara
vrućina plete.
Sive nemirne sjene...
Ko oči,
vesele ševci lete...

Krstine...
Ko da niču iz zlata
utkane u strnjiku, u žutu
maramu od svile,
koju je skinula Bunjevka sa
vrata
poput vile
i otkrila raskoš bijelog vrata
u zagrljaju sunca.

Ooj!... Ooj!...
Iz daljine svinjar viče.
Opet se stišava ravan...
Prepelica pućpuriče.

VI

Blagdan

Tko to pjeva? ...

Ševa.

Ševa?! ...

Nije ševe takav sklad,

već to pjeva

i otpjeva

risaruša

i risar mlad.

Pjesma bruji ...

Hej! ...

Slavuji ...?

U slavuja tužan glas.

Nedjelja je ...

Sveta sva je.

Pod noć pjesma tamburica

slavi zemlje zlatan klas:

Drhée žica,

sree drhée,

pa u kolo.

Ruka ruku stisne čvršće.

Pjesma s ori

na sav glas:

Kosu krasi kruna klasja

usna trešnja, suncem zasja.

Iz obraza nikla ruža,

niz bijelo se lice pruža.

Oko vrata niz dukata,

svila se niz njedra toči.

Svilu čuva pas od zlata.

Vedre noći... čarne oči.

KIŠA...

Sipi...

sitna kiša.

Nebo je mutno svud.

U nemirnim zjenicama okoliša:

nada.

Sa mokrih krovova curi voda i topi grud.

Nebo je sasvim blizu

ko draga uspomena

utkana u nizu

vena.

Umivena drveća ljepša su nego juče — nego lani...

i vrhovima svojim dižu se put neba,

a nebo je sasvim blizu

najvišoj grani.

Ono se koleba

i sipi...

U nizu

od olovnih boja

spušta se na mokre cvijetove

drugi san... san dalekih krajeva.

Sad je priroda blažena, i neznane svijetove
slavi mirisima zrelih jabuka i mirisima bijelih ruža.

Sipi...

kapi kiše

umivaju drveća red.

Danas je u mirnim bićima najviše

misao.

Sa mokrih krovova cijedi se voda i brza gred...

Nebo je danas mutno kao zjena,

što neprekidno suzi

i živi zbog uspomena

u tuzi.

MOJA KĆER

Vazdan po kući trči, baki se za suknje hvata.
U rukama ljiljane nosi, u očima proljetne zore.
I svake večeri pita: „Kad će se vratiti tata? ...“
dok bakina drhtava ruka na prozore spušta zastore
i brižno zaključava vrata.

PODNE NA CMROKU

Na travi ležim, na zelenom sagu,
beskrajnu plavet moje oči piju,
putuje sunce u srebrnu dragu,
oblaci bijeli tragove mu kriju.

Podne je. Zvoni... zvoni... Iz daleka
dolaze glasi i ljube tišinu,
šarene leptire kupi ruka meka
pozlaćenih krila daje im širinu.

Mladi, blagi vjetar dolazi iz gore
zasukao bijele prozirne rukave,
oči poput neba, vlažne su od zore,
dlanovima mekim omamljuje trave.

Na travi ležim, na zelenoj svili,
beskrajnu plavet moje oči piju,
tu nekad smo dvoje: ja i draga bili
još usahle sjene u travi se kriju.

Podne je. Zvoni... Sunce razigrano
svoje duge kose upliće u granje,
a podnevno zvono meni tako znano
danas je djetinstva zlatnog dozivanje.

BLAGDAN MOJE MAJKE

Majko!...

Danas je Tvoj imendan.

Ti si se u sobu zatvorila sama.

Dok sa sivog svoda pada hladna tama,

Tvoje suzne oči zavarava san.

U ruci držiš „očenaše“

i prebireš zrno po zrno...

Dušu Ti uvija nešto bolno, crno

i uzdišeš sada: ...„šta je s dice naše?“

Svijeća je dogorjela skoro.

Sklopljene ruke nestaju sred tame.

Isplakana zjena željna Ti je sna.

Još krunicu nisi izmolila svoju,

jer cio dan si brinula se za me,

i posljednja slika,

što nesta s vidika,

oka Ti dva,

bio sam

ja

USPOMENA

Uspomena je sanjiva svjetiljka, što gori u srcu,
ko nada u noćima nemirnim.

A na dnu čaše ogleda se lice...

U daljini, kroz prozorska okna gostionice,
venu posljednje ljubičice.

Život je krvnik ideala...

Misli bježe u daljinu,
a usne rone u dubinu
polupane čaše od kristala.

O SUNCE!...

O sunce!...

Vrati se na zamagljene prozore,
na oči moje.

Vrati se...

za one siromahe, koji su te najviše volili,
kad su obolili
na rubovima predgradja.

Sunce!

Čeka te trešnja najmladjja
u našem vinogradu.

Htjela bi otkriti svoje grudi,
željna je poljubaca,
željna je poljubaca tvojih.

O sunce!...

Dodji...

Dodji!

čekaju te slijepe oči,

koje se nadaju, da će još progledati.

ČEKANJE

Mojoj majci

Na dolafu tunje mirišu, čekaju dan, da dozore.
Mala djetinja ručica plete veselo igranje.
Majka pokriva djetence, širom otvara prozore.
Na zidu sat se stišao, stislo ga sjetno sjećanje.
Usne šapuću molitvu...
čudno mistično čekanje.

JA VOLIM...

Ja volim bakreni osmjeh sunca u zoru, kad se javi,
i vrutak srebrna svijetla, kad život donesi danu.

Ja volim proljetne suze — drage bisere u travi
i kosu zelene vrbe u suncu obasjanu.

Ja volim čežnju za danom, što suton posipa cvijećem,
i veo svilene noći sa utkanim zvijezdama, ko zjene.

Ja volim slušati cvrkut ptica, dok se stazama šećem,
koje u povratak vode i bude mi uspomene.

Ja volim titranje srca ko titranje glasovira,
dok na valovima tonova plovi začarana duša;

ja volim bujicu života žudjeti iz mira

i tračak naslućene nade, kad srce pati od tmuša.

Ja volim mladost na zalasku sunca i starost proljetna čekanja,
i zaboravljene staze sutona i srebrne zjene radosti

i kristalne latice cvijeća.

Ja volim godine protkane nadom, kojima povratka nema.

Ja volim cvjetanja...

Ja volim vezeni veo smrti, kroz koji prodire život. I život,
kada ga okruni sreća.

PJESMA

U dnevniku mojih uspomena
minula mladost sniva
u dubini vena
i u sjeni
iva.

Kuda je pošla? ...
Ne znam. Mutnih zjena
za njom je jesen došla,
kroz simfoniju mojih uspomena.

Radosti...!
Hoćeš li se ikada vratiti
iz naše minule mladosti?
Mir... jesenje lišće šušti: nikada, nikada! ...
A mi prolazimo poljanama
i slušamo lišće suho;
a ono plače za nama
u ovo doba
gluho.

Da povratka nikome nema, ja nisam znao.
San je u suznoj zjeni;
usud je svima dao
kao meni
mladost,
što naglo teče
i proždire sreću ko hijena.
A kroz simfoniju svako veče
pokriva nebo zvijezdama uspomena.

II DIO

SAN KRIZANTEMA

zkv.h.org.rs

DANI CVJETANJA

I.

Zavolio sam jabuke u cvijetu
i proljetno cvjetanje trešanja.
U jutarnjem žuboru rose
nasmijane poljane nose
treptanja ...
I ko najljepša zvona
slušam je. Zove me
O N A

II.

Otvaram oči.
Gledam je.
Sjedi u dnu sobe
i plače...
Raspletene kose ko mlazovi sunca.
Niz ljiljane bijele
u noć slutnje bježe.
Plamen nji obraze liže.
Sree mi zvoni u grudi
ko lelek srebrna zvona.
Pod prozor se došuljao vjetar
i maknuo zastore crne.
Na fijuk svirale vjetra
jaukne sjena
i nestane...
O N A.

III.

Suton...

ONA me slijedi dalje

s večeri, kad sjedim u sobi sam.

Priilazi mi...

Na rukama cjelov mi šalje.

Želja...

Daleko sanje.

Ž e n a

još nepoznata,

o njoj sam do sada snivo:

vrelinu zagrljaja ćutim.

Uvojci svilene kose

na moje padaju grudi.

Drhtaj zažarene usne

sa suncem jutros se budi.

IV.

Stidim se samoga sebe.
Ne mogu živjeti bez nje.
Od nekud ONA me zove
i glas joj omamaljuje snove.
Suton...
sam.
Slušam
i gledam,
u oku sve mi je bijelo...
Na zidu visi raspelo:
I s u s.
Danas sam manje molio se Bogu.
Još jezivo zveče škrti srebrnjaci,
poljupei vreli sa usama njenih.
Cjelov se soči...
Život je dosadan bez nje.
Teška mi je glava
i svakega dana mutnije su oči.

POZDRAV

Pozdravite Krizantemu...
čvijetak što mi život kiti.
Recite joj, da eu doći
večeras je zagrliti.

I kad zlatni mjesec zadje
u jelovo gusto granje,
mir... ništa se neće čuti
samo slatko uzdisanje.

Ah vedro će nebo biti
puno zvijezda; čisto, čisto...
Zagrlit ću njen stas viti
uzet ću je k sebi milo,
a kad majka zovne: „Kristo“
ko ptica će odletiti
ko da ništa nije bilo.

NASLUĆENA PISMA

I

Spušta se več. Ja u sobi sjedim
i pomišljam na te.
Žalosno je,
pusto,
svuda nešto fali.
Sa tugom u srcu sad odbrajam sate
i žalosno oko svelu ružu rosi.
Tebe nigdje nema.
Osjećaš li, dragi, da mi teško sada? ...
Gledam u daljinu, zlatna zvijezda pada
u nepovrat sobom jedan život nosi.
Jedna teška rana moje srce tišti,
a ti si daleko.
Ne u drugom kraju već u drugom svijetu.
Ja sam kao ptiče što u gnjezdu pišti
i zavidja svakoj ptici što j' u letu.

Dodji, dragi, dodji
lakše će nam biti,
vrati se ko sokol,
gnjezdo ćemo sviti.
Ko zore sam željna
tvoga lijepog lica,
tebe čeka tvoja
draga sokolica.

Otkad tebe nema sitna kiša pada,
žalosno je nebo. Sunca nasmijana
nema nama više;
a od sitne kiše,
ko od suza, zemlja sva je naborana.
Tuga se je slegla povrh našeg grada
Noć dolazi opet...

Kod kuće sve staro,
otac samo šuti,
ko oblak nad gradom,
buri se i muti.
Jer životna berba
tegoba
i zloba,
stvaraju sad od nas samo sužnja,
roba;
i grob prije groba.
Spušta se večer. Ja u bašti sjedim
i pomišljam na te.
Žalosno je,
pusto,
svuda nešto fali.
Tek visoke zvijezde bezbrižno se zlate.
I potajno svaku raspitavam za te.

II.

Ah, kako sam sada ja zahvalna Bogu
kad te sanjat mogu.

Al uzalud sve je, na javi te nema,
I u snu tek vidim dan rastanka tvoga,
kad te sudba ote iz mog zagrljaja,
Iz daljine još se čuje bolni jauk.
Ko da i sad stenje stara, crna sprava:
plaši me ko bauk.

I srce je moje tad ugrizla strava
zaborava.

Htjela sam te zvati
ko sestra,
ko mati,

na zalosno čelo poljubac ti dati.

Htjela sam ti rukom pomilovat lice.

Al ta crna nemaš, što daljine guta,
gore i ravnice,
odvezla te sobom.

A ja kao tuga u bol zagrnuta
ne znam kud sam pošla . . .

I od toga dana moja noga luta
od puta do puta.

Trudne noge gaze
od staze do staze.

I kud noga kroči,
rastužene oči

samo tebe vide,

a umorna noga, samo ide, ode . . .

III.

Kad nestane sunca i noć kada pane
jedva čekam, dragi, da mi zora svane.
A taj svaki dan je tako žalostan...
Jer svijet je ovaj jako pakostan.
Moj život je sada čekanje i strepnja.
A u oku mome, ko na nebu duga,
gospodari tuga.

IV.

Odlaziš... odlaziš
iz vida mog oka,
ali nikad nećeš nestati iz srca.
Nećeš, nećeš, dragi!
Bol za tobom grea.
Čuvaju te i sad:
dva žalosna oka,
dva groba duboka.
U sreću ko plamen svéta nada gori,
sa svijetom i zlobom ljubav mi se bori.

V.

Daleko,
daleko...
Zvijezde tako sjaju
i na licu mome tugu raspoznaju.

Daleko,
daleko...
u tuđem si kraju
osjećam daljinu po tvom uzdisaju.

Daleko,
daleko...
Ja sanjam o maju
i sretna sam samo u tvom zagrljaju.

Daleko,
daleko...
samo zvijezde znaju,
ti sanjaš o sreći, o svom zavičaju.

Vrati se, o vrati,
moje usne nijeme,
dragi, čekaju te...
Bijele krizanteme
skoru jesen slute.

VI.

Dragi!

Dan je turoban i žalostan.
 Iz prikrajka neman svakog čeka.
 Smrt je zelena neman.
 Svaki je čovjek sebi samom stran
 i nesretan.
 Ojadjena zvona šute u zvoniku
 i zavide ervu na malom vidiku.
 Oplakuje zvonar čovjeka ko sina,
 a te gorke suze, guta zemlja suha.
 A jecaje bolne
 odnosi visina.
 Pred crkvom na križu Isus muke trpi.
 Podigo je k nebu iskopane oči,
 iz šupljine boka crna krv se toči.
 I šapće . . .
 Sve tiše glas zove visine:
 „Oprosti im, Oče, jer ne znaju šta čine!“
 A pod križom leži do čovjeka čovjek:
 pokošeno snoplje života i znoja,
 ko poklani janjci,
 čija krv će dovijek
 uskrisivat zoru sred olovnih boja.
 Ukočena usta . . .
 A na šapat Krista
 poput suha lista
 zgrečila se šaka.
 Jer samo u mržnji smrt je bila laka
 čovjeka
 junaka.
 I sada je došla večer u crnini.
 I još dugo, dugo u sivoj daljini,
 molitva je vezla smirenje od zvijezda.

Ispod križa hrpa zaklanih tjelesa
slavnu mržnju plete.
Ah kako je strašno
kad je sudba
ista
čovjeka
i Krista...

Dr a g i!

Ti si živ još,
jer molitva bješe i od mržnje jača.
Na jastuku noći sad spokojno spava
ranjena ti glava.
Majka je kraj tebe presvisla od plača,
zjena joj se sjaji ko oštrica mača.
Uzalud je htjelo zločinačko tane
da ti skрати dane.
Al tvoju je glavu kao sveta sjena
ovjenčala ljubav,
sreća bezimena.

Dr a g i!

Ja se molim! . . .
Na dan ozdravljenja,
kada vrate opet svece na oltare,
dvije sretne žene,
sa suzom u oku,
na koljenima svoje položit će dare
svetoj Tereziji
i svetom Antunu.
A ti ćeš u kutu kraj svetnjače stare
moleći „Oče naš“ nestrpljivo stajat.
A u mislima ćeš potajno nabrajat
doživljaje crne.
I zvona će opet zvonit u zvoniku,
sunce će se javit na plavom zreniku.
Samo će pred erkvom Isus biti tužan,
nijem, raspet i mrtav.

DRAGA

Gledam Te. I moji pogledi poniru
u vruće srce Tvoje, u žarku dušu Tvoju.
I Ti stojiš i smiješiš se na me,
ko mlada trešnja u proljetnom suncu,
kad sva je pahuljastim cvijećem obasuta.
Ah, cvijeće, cvijeće!

Ti ćeš polako opasti,
opasti ko pelud mladih duša.
I plodovi rumeni ko zora u jesenskim danima
iz daleka će se smiješiti ljudima,
koji su uranili i pošli putevima sreće.
Ah, cvijeće, cvijeće!

Sad ću uzbrati jednu grančicu trešnje
i staviti je na vruće uzburkane grudi,
mala supatnice moja.

Naši su putevi isti, beskrajni, nedostižni.
I jedne kasne jeseni, kad bude opao
i poslednji list sa stabla, kojeg smo mi posadili,
uživit ćemo se u tu jesen
i nikada nećemo izići iz jeseni,
i živit ćemo u jeseni i za jesen
do prvih pahuljica snijega.
I tada, ko grane posute cvijetovima,
nestat ćemo za uvijek
mi.

Gledam Te. I moji pogledi
poniru u tvoje premlado biće.
Ah, danas ću i ne misleći
na jedno neizvjesno sutra života,
ispiti sa tvojih sočnih usana,
ko pčela sa prvih cvijetova,
vječnosti
najsladje piće.

BILJEŠKA O PISCU

Jakov Kopilović rodio se 9 srpnja 1918 g. u Subotici od poljodjelskog radnika Stipana i Marije rođ. Knapec. Sin siromašnih roditelja, od djetinstva bio je upućen na bijedu i neimaštinu. Srvršio je četiri razreda gimnazije u Subotici 1933 g. i po želji oca, koji je tada radio na željeznici, zatražio je službu u telegrafskoj radionici u svojstvu šegrta. Četiri godine su prošle dok je, odbijen sa raznih mjesta, najzad dobio službu u subotičkoj električnoj centrali u svojstvu tramvajskog konduktera. Nakon uposlenja privatno nastavlja gimnaziju u Subotici i završava je 1941 u Zagrebu.

Po dolasku mađarskog okupatora biva lakše ranjen, te nakon ozdravljenja napušta Suboticu. Od tada boravi u Zagrebu, gdje živi u najvećoj bijedi, mijenjajući često zanimanje. U Zagrebu se oženi 1941 g. sa Kristom rođ. Latki i zatim nešto sredjen upisuje se na filozofski fakultet. Godine 1945 napušta Zagreb i vraća se u Suboticu, u svoj voljeni rodni kraj.

Počeo je pisati 1931 g., a svoju prvu pjesmu objavio je u subotičkoj „Danici“ 1937. pod naslovom: *Kod ovoga križa*. Od tada se redovno javlja u mnogim hrvatskim listovima i časopisima. Godine 1944 izdaje zbirku pjesama: *Daleko od zavičaja* u nakladi društva bačkih Hrvata. Mučen krajnjom neimaštinom, nepravdama i patnjama, koje su stizale mili mu zavičaj, znao je ponekad bolno zajaukati u pjesama. Zato se u nekim stihovima ogleda tuga i kao crvena nit provlači se u njima pesimizam. Ipak, mladi pjesnik, ne podleže ovoj ljudskoj bolesti i slabosti, nego podiže oči k nebu i kao nadahnut novom snagom ustrajno i odvažno nastavlja životni put.

U rodoljubivim pjesama opjeva čežnju za zavičajem koji je čamio u teškim okovima okupatera. Svoj križni put, malo log nezapaženog čovjeka opjevao je u socijalnim pjesama. U ljubavnim pjesama ciklusa „Krizanteme“ pjeva ljubav prema svojoj ženi, kojoj je od srca zahvalan za mnoge sunčane dane u beskrajnim životnim maglama.

Dr. Matija Evetović

Uz naslov svake pjesme u ovome alfabetskom popisu naznačeno je mjesto i vrijeme kada je koja pjesma napisana.

Blagdan moje majke	— — — — —	Zagreb, 1944
Briga	— — — — —	Zagreb, 1944
Čekanje	— — — — —	Zagreb, 1944
Dani cvjetanja. I, II, III, IV,	— — — — —	Zagreb, 1942
Draga	— — — — —	Zagreb, 1942
Dužijance-blagdan zrelog žita	I, II, III, IV, V, VI,	Zagreb, 1944
Ja volim	— — — — —	Subotica, 1939
Jesen	— — — — —	Zagreb, 1945
Kad umire dan	— — — — —	Zagreb, 1945
Kiša	— — — — —	Subotica, 1940
Kome...?	— — — — —	Zagreb, 1944
Moja kćer	— — — — —	Zagreb, 1945
Naslućena pisma	I, II, III, IV, V, VI	Zagreb, 1941
Našim vodjama	— — — — —	Zagreb, 1943
Oči	— — — — —	Zagreb, 1945
O sunce!	— — — — —	Zagreb, 1945
Pjesma	— — — — —	Subotica, 1939
Podne na Cmroku	— — — — —	Zagreb, 1945
Ponoćno tkanje	— — — — —	Zagreb, 1945
Povratak u zoru	— — — — —	Zagreb, 1945
Pozdrav	— — — — —	Subotica, 1941
Pred oluju	— — — — —	Zagreb, 1943
Pred prosjakom	— — — — —	Zagreb, 1945
Proljeće	— — — — —	Zagreb, 1943
Skretničar	— — — — —	Zagreb, 1945
Smrt starog tamburaša	— — — — —	Zagreb, 1945
Subotica	— — — — —	Zagreb, 1941
Sumrak	— — — — —	Zagreb, 1945
Tisuću i jedna noć	— — — — —	Zagreb, 1945
Tišina	— — — — —	Zagreb, 1945
Uspomena	— — — — —	Zagreb, 1945
U suton	— — — — —	Zagreb, 1945
Veče	— — — — —	Zagreb, 1945
Zvijezde	— — — — —	Zagreb, 1945
Život i moja sjena	— — — — —	Zagreb, 1945

SADRŽAJ

I D I O

TISUĆU I JEDNA NOĆ

Zvijezde — — — — —	9
Ponoćno tkanje — — — — —	10
Sumrak — — — — —	11
Briga — — — — —	12
Tišina — — — — —	13
Pred oluju — — — — —	14
U suton — — — — —	15
Pred prosjakom — — — — —	16
Veče — — — — —	17
Kome...? — — — — —	18
Kad umire dan — — — — —	19
Našim vodjama — — — — —	20
Oči — — — — —	21
Subotica — — — — —	22
Povratak u zoru — — — — —	23
Smrt starog tamburaša — — — — —	24
Jesen — — — — —	25
Skretničar — — — — —	26
Život i moja sjena — — — — —	28
Dnevnik nepoznatog:	
I Pjesma stvarnosti — — — — —	31
II Glad u menzi — — — — —	32
III Jutro u gradu — — — — —	33
IV Posljednje pismo — — — — —	34
Tisuću i jedna noć — — — — —	35

I JEDAN DAN

Proljeće — — — — —	41
Dužijanica-blagdan zrelog žita:	
I Risari u zori — — — — —	42
II Sunce je pripeklo — — — — —	43
III Podne — — — — —	44
IV Pjesma o kosi — — — — —	45
V Na njivi — — — — —	46
VI Blagdan — — — — —	47

	Strana
Kiša — — — — —	48
Moja kéer — — — — —	49
Podne na Cmroku — — — — —	50
Blagdan moje majke — — — — —	51
Uspomena — — — — —	52
O sunce! — — — — —	53
Čekanje — — — — —	54
Ja volim — — — — —	55
Pjesma — — — — —	56

II D I O

SAN KRIZANTEMA

Dani cvjetanja	I	— — — — —	61
	II	— — — — —	62
	III	— — — — —	63
	IV	— — — — —	64
Pozdrav — —		— — — — —	65
Naslućena pisma	I	— — — — —	66
	II	— — — — —	68
	III	— — — — —	69
	IV	— — — — —	70
	V	— — — — —	71
	VI	— — — — —	72
Draga — —		— — — — —	74

PISAC JE DO SADA OBJAVIO:

DALEKO OD ZAVIČAJA

PJESME

ZAGREB, 1944

zkv.h.org.rs

